

майбутні вчителі мають змогу отримати більш повну та якіснішу освіту, яка підвищить як інтелектуальний, так і особистісний потенціал вчителя. Міжнародна рейтингова оцінка показала, що система вищої освіти України нічим не поступається Польщі та за окремими індикаторами є кращою.

Список використаної літератури

1. Андрушкевич Ф. Інновації в польській та українській освіті як наслідок підписання європейських освітніх декларацій: (порівнял. аналіз) / Фабіан Андрушкевич // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2011. – № 2. – С. 32-40.
2. Деркач С. П. Реформи професійної підготовки вчителів англійської мови в Польщі / С. П. Деркач // Соціалізація особистості: культура, освітня політика, технології формування : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студ. – Суми, 2011. – С. 19-21.
3. The Global Competitiveness Report 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf
4. Zadluzenia [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.zadluzenia.com/ilu-jest-studentow-w-polsce/>

Ольга КОНОНЕНКО

ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Г. КОРОЛЕНКА ЯК ЦЕНТР ОСВІТИ І КУЛЬТУРИ РЕГІОНУ

Полтава – духовна столиця України, перлина в світі світової науки та мистецтва, місто з унікальною тисячолітньою історією, старовинною архітектурою і незвичайною природою. Полтавщина – рідний край величезної кількості науковців, письменників, художників, громадських діячів, діячів мистецтва та культури. Саме тут жив і творив зачинатель літературної української мови Іван Котляревський. У місті в різні часи жили й працювали Микола Гоголь, Леонід Глібов, Михайло Старицький, Олена Пчілка, Василь Симоненко, Олесь Донченко, Архип Тесленко та ін.

Основою становлення Полтави як осередку духовного життя стали відкриті до середини XIX століття повітове училище, чоловіча гімназія, інститут шляхетних дівочь, духовне училище при Хрестовоздвиженському монастирі, кадетський корпус, школа садівництва, а також губернська публічна бібліотека і газета «Полтавські губернські відомості». Надалі освітні заклади міста поповнилися учительським інститутом, шістьма гімназіями, двадцятьма сьома церковно-парафіяльними школами та іншими навчальними закладами. Також у місті діяли 8 бібліотек, 4 друкарні і 2 видавництва. Після Лютневої революції 1917 року у місті був заснований один з трьох в Україні національних університетів з історико-філологічним, правничим і медичним факультетами [4]. Отже, бачимо, що на той час національно-демократичні кола розглядали Полтаву як важливий центр підготовки майбутньої інтелектуально-духовної еліти країни.

Сьогодні ж освітній простір регіону охоплює 15 вищих навчальних закладів та їх філіалів, серед яких одне з провідних місць належить Полтавському національному педагогічному університету імені Володимира Галактіоновича Короленка, що створений на базі першого на Полтавщині вишу – Полтавського учительського інституту.

Аналіз наукових праць показує, що історію становлення і розвитку педагогічного університету як центру освіти та культури регіону досліджували такі вчені як Л. Бабенко, А. Бойко, Б. Год, О. Дубасенюк, О. Єрмак, І. Зязюн, П. Киридон, Г. Сагач, М. Степаненко, С. Шевчук та інші.

Мета нашого наукового пошуку полягає у з'ясуванні ролі Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка у становленні освіти та культури регіону.

Про провідну роль Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка у становленні освіти та культури Полтавщини, України й світу можна судити по великій кількості відомих на весь світ його випускників – педагогів, учених: А. Макаренка, В. Сухомлинського, Г. Ващенко, Ю. Кондратюка, Д. Багалія, І. Рибаківа, В. Воропая, О. Победоносцева, М. Верховинця, О. Ковіньки та ін.

Упродовж 100-річної історії в його стінах підготовлено близько 60 тисяч кваліфікованих педагогічних працівників різних спеціальностей [1]. На сьогоднішній день університет здійснює якісну професійну підготовку не тільки майбутніх учителів фізико-математичних, філологічних, природничих, технологічних, суспільствознавчих, мистецьких дисциплін, фізичної культури, початкових класів, вихователів дошкільних установ, але й професійну підготовку з таких спеціальностей як історія та археологія, науки про Землю, туризм, журналістика, комп'ютерні науки, економіка, хімія, біологія, екологія, фізична культура і спорт, психологія, спеціальна освіта, соціальна робота, професійна освіта, культурологія, менеджмент та ін.

Роль учительської професії у сучасному суспільстві важко переоцінити, оскільки не дивлячись на стрімкий розвиток інформаційних технологій, наукового прогресу в цілому, виховання і навчання дітей і учнівської молоді відбувається тільки на основі ціннісно-змістовної взаємодії з особою: сформувати Людину може тільки Людина, «Особистість виховується тільки Особистістю» (К. Ушинський).

Зростання динаміки професійних завдань, потреба вчителя у творчій самореалізації, оволодіння сучасними інноваційними технологіями навчання і виховання, здатність здійснювати інноваційні процеси в освітньому середовищі – ось далеко неповний перелік завдань, які стоять перед сучасним учителем. При цьому успішність його професійної діяльності залежить від сформованості професійних компетентностей, системи професійних знань, умінь і навичок, і насамперед, від духовно-морального розвитку, який визначає характер педагогічної взаємодії з учнями. «Учитель мусить бути чимось більшим, ніж учителем – мусить бути дослідником, громадянином на весь рід в кожній ділі, в кожній кроці, в кожній слові, бо він сповнює місію апостола. Він має творити нових людей, він формує через своїх вихованців родину, місто, громадянство, цілу націю», – стверджував український філософ і мислитель Василь Пачовський.

У педагогічному навчальному закладі майбутній вчитель повинен одержати певні навички навчатися самостійно, чим буде займатися все життя — засвоювати передовий педагогічний досвід, опрацьовувати педагогічну періодику, матеріали фахових і методичних нарад, конференцій, відвідувати уроки інших вчителів, час від часу повертатися і до класичних праць з педагогіки. Бо вчитель постійно творить – і себе, і учнів. Попри всі покладені на нього обов'язки учитель має право на ініціативу, на свій власний педагогічний почерк, що забезпечує можливості його повноцінної самореалізації.

У Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка майбутні педагоги виховують в собі ініціативність та відповідальність, витримку та самовладання, високу громадянську активність і соціальну відповідальність. Цьому сприяє невід'ємна частина громадського самоврядування університету – розвинене студентське самоврядування, до лав якого може вступити кожен бажаючий.

Органи студентського самоврядування сприяють гармонійному розвитку особистості студента, формуванню у нього навичок майбутнього організатора, керівника. Основними завданнями органів студентського самоврядування університету є: забезпечення і захист прав та інтересів студентів, зокрема стосовно організації навчального процесу; забезпечення виконання студентами своїх обов'язків; сприяння навчальній, науковій і творчій діяльності студентів, створенню відповідних умов для проживання і відпочинку студентів; стимулювання діяльності студентських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами тощо.

Для культурного розвитку студентства в нашому університеті діє досить велика кількість художніх колективів. Культурно-мистецький сектор навчального закладу розділяється на три осередки – музичне мистецтво, хореографічне мистецтво та сценічне мистецтво.

До музичного мистецтва входять колективи такі як український народний хор «Калина», який відомий на всю Україну та далеко за її межами; музичний центр сучасної пісні «Вікторія»; український народний чоловічий вокальний ансамбль «Чебрець»; народний фольклорний ансамбль «Жива вода»; народний вокальний ансамбль «Свічадо»; жіночий фольклорний ансамбль «Черемшина» та студія естрадної пісні «Глорія». Із хореографічного мистецтва можна виділити народний самодіяльний ансамбль танцю «Весна», народний ансамбль спортивного бального танцю «Грація» та народний аматорський ансамбль сучасного балету «Марія». Сценічне мистецтво – аматорський театр «Фабула», літературно-мистецький театр-студія «Глобус» та «Театр мод».

Діяльність усіх творчих колективів носить культурно-просвітницький характер, де кожен з учасників, як майбутній учитель, може задовільнити власні потреби у творчості, демонструвати художні цінності глядачам і транслювати культурно-мистецький потенціал власної особистості.

Навчально-виховний процес в університеті організований таким чином, щоб насамперед, сформувати професійну культуру майбутнього фахівця.

Педагогічна культура є частиною загальною людської культури. У ній втілені духовні цінності освіти і виховання (педагогічні знання, теорії, концепції, накопичений педагогічний досвід, професійні етичні норми) та матеріальні (засоби навчання і виховання), а також способи творчої педагогічної діяльності, які слугують соціалізації особистості в конкретних історичних умовах. Педагогічна культура вчителя є системним утворенням. Її головними структурними компонентами є: педагогічні цінності, творчі способи педагогічної діяльності, досвід створення учителем зразків педагогічної практики з позицій гуманізму [2]. Тому вивчення студентами фундаментальних професійно-орієнтованих дисциплін, глибоке й ґрунтовне оволодіння системою знань з історії педагогіки, педагогічної теорії, педагогічної майстерності, культурою формування суб'єкт-суб'єктних відносин із учнями забезпечує високий кінцевий результат – професійно-педагогічну компетентність.

Таким чином, у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка є фундаментальна база для всебічного і гармонійного розвитку, психолого-педагогічної та методичної підготовки, формування педагогічної майстерності та духовних цінностей майбутніх педагогів.

Список використаної літератури

1. Білик Г. Полтавський національний педагогічний університет зустрічає золоте сторіччя / Г. Білик // Рідний край. – 2014. – № 2. – С. 193-202.
2. Дубасенюк О. А. Формувальний зміст духовно-моральних цінностей майбутніх учителів / О. А. Дубасенюк // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Тематичний випуск «Духовно-моральне виховання молодого покоління. Вітчизняний і зарубіжний досвід» / ред. кол.: І. Д. Пасічник, Р. В. Каламаж та ін. – Острого: Вид-во Національного ун-ту «Острозька академія», 2014. – Вип. 27. – С. 39-44.
3. Зязюн І. А., Сагач Г. М. Краса педагогічної дії / І. А. Зязюн, Г. М. Сагач // К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. – 302 с.
4. Корогодський Ю. Духовна столиця України / Ю. Корогодський // Сучасна освіта. – 2007. – №7-8. – С. 15-18.